

הלכות תשעת הימים

להלן קובץ הלכות ל"תשעת הימים" המתחילים בראש חודש אב, המתחיל ביום חמישי בערב בשבוע הקרוב.

תקציר הלכות "תשעת הימים":

"משנכנס אב ממעטין בשמחה", וכתב ה"משנה ברורה" שאין שמחים בהם כלל. משתדלים למעט במשא ומתן בכלל ועם גויים בפרט. ממעטים בקניות של שמחה. רק במקרה של מבצעים מיוחדים והוזלות משמעותיות מותר לקנות קניות של שמחה ב"תשעת הימים". לעומת זאת, קניות של מוצרים הנחוצים לבית ניתן לעשותם גם בשבוע הבא. עבודות שיפוץ של הרווחה כמו סידור, יש לדחותם לאחר ט' באב. עבודות כיסוח וניכוש מותרות גם ב"תשעת הימים". עבודות רקמה, סריגה ותפירה, ראוי לסיימם לפני ר"ח אב ולא לעשותם ב"תשעת הימים".

כיבוס – האשכנזים נוהגים לאסור כיבוס מר"ח אב וכן אסרו ללבוש בגדים מכובסים. יש שכתבו ללבוש הבגדים המכובסים קצת לפני היכנס ר"ח, כדי שלא ללבוש בגדים מכובסים ומגוהצים. כדאי להכין מלאי חולצות שהשתמש בהם קצת. אצל הספרדים מתחיל איסור זה רק בשבוע שחל בו ט' באב. מ"מ איסור הכיבוס מתייחס גם לעצם מלאכת הכיבוס ולא רק ללבישת הבגד המכובס. רק במקרה שתמו בגדי הילדים ואין להם מה שילבשו, אז מותר לכבס להם ב"תשעת הימים".

רחצה – המחבר מביא מחלוקת ביחס לרחצה בחמין בתשעת הימים. למעשה נהגו הספרדים להקל בזה עד שבוע שחל בו ט' באב, ואילו האשכנזים נהגו להחמיר מר"ח. אמנם כל האיסור נאמר ברחיצה לשם תענוג, אבל אלו הרוחצים עצמם מזיעה ולכלוך, רשאים לרחוץ עצמם במים צוננים ופשוטים (כלומר, מים חמים במקצת באופן שאינו נהנה מהחום, אלא כדי שלא יסבול מהקור של המים). יחד עם זאת, ראוי לצמצם את זמן הרחצה למידה הנחוצה להסרת לכלוך ולא כדי ליהנות מהמים הזורמים. אין האשכנזים רשאים ללכת לבריכה או לים בימים אלה.

בשר ויין – המחבר הביא דעות שונות ביחס למנהג שנהגו לא לאכול בשר ולא לשתות יין בימים אלו. האשכנזים נהגו להחמיר מר"ח אב (כולל ר"ח). בקהילות ספרד יש מנהגים שונים והגר"ע יוסף כתב שהמנהג להחמיר מ – ב' באב. ביחס לאוכל שנשאר משבת, ישנה מחלוקת בין הפוסקים אם ניתן לאוכלו במשך השבוע. למיקל יש על מי לסמוך, ובוודאי שאפשר לתת לקטנים הגם שהגיעו לגיל חינוך, ובלבד שלא יבשלו כמות גדולה שתישאר ממנה הרבה לאמצע השבוע.

טוילים וביילויים – משתדלים שלא לטייל במקומות שיש בהם חשש סכנה, ולכן יש מהפוסקים הספרדים המקילים ברחצה, ובכל זאת מחמירים ביחס להליכה לים ולנחלים בשל הסכנה. ראוי לייחד זמן כל יום לעיסוק במשמעות החורבן ובתוצאותיו המלוות אותנו עד ימים אלה.

שבת שלום, הרב דוד סתיו

משלחנו של הרב

אין זה סוד שאחד האתגרים הגדולים הרובצים לפתחנו בימים אלה הוא שמירת סדר היום הערכי שלנו גם בימים בהם אין מסגרת לימודים מסודרת.

פתירת היום בתפילה בציבור (גם בשעה מאוחרת) ולימוד קצר אחריו הוא אחד הכלים המסוגלים לעצב את סדר היום. שעת השכמה שעת פעילות רוחנית וחברתית ומתוך כל אלה לצאת ליום חדש שמפציע.

מתחילת החופש מתקיימת מסגרת כזו בסניף מדי בוקר אלא שמטבעם של דברים יש התלהבות בהתחלה ושחיקה בהמשך. עם כניסתנו לשבוע השני של ימי "בין המיצרים" אני פונה לנוער החביב שלנו לבוא ולהשתתף בתפילת שחרית בסניף המקיימת בתשע בבקר ובפעילות המתקיימת אחריה. לפעמים הילדים שוכחים אז הנה זו הזדמנות ליידע גם את ההורים שיוכלו להזכיר ולעודד את ילדיהם להשתתף.

הרב דוד סתיו

בפרשתנו, פרשת מטות, אנו מוצאים את הציווי לבני ישראל לנקום במדין: **"וַיִּדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: נָקֶם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אֲחֵר תֹּאסֹף אֶל עַמִּי"** (במדבר ל"א, א' - ב') ואכן משה מעביר פקודה זו לעם בזו הלשון: **"וַיִּדְבֶּר מֹשֶׁה אֶל הָעָם לֵאמֹר הִחַלְצוּ מֵאִתְּכֶם אֲנָשִׁים לְצָבָא וְיִהְיוּ עַל מִדְּיָן לְתַת נִקְמַת ה' בְּמִדְיָן"** (במדבר ל"א, ג') וכך נראה צבאו של משה: **"וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלְף לְמִשָּׁה לְצָבָא אֹתָם וְאֵת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לְצָבָא וְכָלִי הַקָּדֵשׁ וְחִצְצֵרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדָם"** (במדבר ל"א, ו').

על פרשיה קצרה זו נעורר **שתי שאלות: א. נקמה של מי היא זו, של ישראל או של ה'?** בתחילה נאמר "נקמת בני ישראל" אבל אח"כ נאמר "נקמת ה'", **ב. מדוע בחר משה רבינו למנות את פנחס הקנאי למפקד המבצע?** האם לא עדיף למנות אדם שהוא לכאורה יותר שקול ומתון להוביל את צבא ישראל.

כדי להסביר את הענין, **ניזכר במעשה שמעון ולוי בשכם** שנעשה ע"מ לחלץ את אחותם מבית אונסיה. **"וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל שְׁמַעוֹן וְאֶל לֵוִי עֲכָרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיָשֵׁב הָאָרֶץ בְּכַנְעִי וּבְפָרְזִי וְאֲנִי מִתִּי מִסְפָּר וְנֶאֱסַפּוּ עָלַי וְהַפְּנוּי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי"** (בראשית ל"ד, ל') התורה מעניקה לשמעון ולוי את זכות המילה האחרונה **"וַיֹּאמְרוּ הַכְזֹנֶה יַעֲשֶׂה אֶת אַחֲוָתָנוּ"** (בראשית ל"ד, ל"א). נכון הדבר שבברכות יעקב לבניו לפני מותו מקלל יעקב את שמעון ולוי על המעשה הנ"ל, אך זאת כפי שנוכיח בהמשך משום שיתכן שהמניעים שלהם לקנאות בשכם לא ברורים היו דים.

נבאר את הדברים: **לקנאות של שמעון ולוי יתכנו שני מניעים:** האחד, אישי כבוד המשפחה כבוד אחותם וכבודם האישי שנעשה למרמס. השני, כבוד **שם משפחה** שמתחלל ונעשה למרמס כאשר המשפחה היחידה הקוראת בשם ה' מושפלת, זה חילול השם. השאלה הגדולה היא כיצד ניתן לדעת מה היה בליבם?

על כך אציע **לעיון בחטא העגל** שבו נתבקשו אנשים מבני ישראל לקנא לשם ה': **"וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לָהּ אֵלִי וַיֶּאֱסַפּוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי לֵוִי: וַיֹּאמֶר לָהֶם כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמּוּ אִישׁ חֶרְבוֹ עַל יָרֵכּוֹ וְשִׁבּוּ מִשְׁעַר לְשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהָרְגוּ אִישׁ אֶת אָחִיו וְאִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת קָרְבּוֹ: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי לֵוִי כְּדָבָר מֹשֶׁה וַיָּפֵל מִן הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא כֶּשֶׁלֶשֶׁת אֲלָפֵי אִישׁ"**. כאן **הקנאים לכבוד ה' הם שבט לוי**, מן הסתם בהנהגת פנחס הצדיק הצעיר והנמרץ. **שבט שמעון עמד מנגד ואולי אף היה שותף לחטא החמור.** כאן **הוא** המניע למפרע שהמניעים של שמעון ולוי היו שונים, האחד עם מניע אישי האחר למען כבוד ה'.

עתה, נחזור **לחטא בעל פעור**: **"וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּשָׁטִים וַיִּחַל הָעָם לְזָנוֹת אֶל בָּנוֹת מוֹאָב: ... וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שְׁפָטֵי יִשְׂרָאֵל הָרְגוּ אִישׁ אֶת אָחִיו הַנֶּצֱמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר: וְהָנָה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּא וַיִּקְרַב אֶל אָחִיו אֶת הַמִּדְיָנִית לְעִינֵי מֹשֶׁה וּלְעִינֵי כָל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָמָּה בָּכִים פָּתַח אֶהָל מוֹעֵד: וַיֹּאֲרֶה פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּקֶּם מִתּוֹד הָעֵדָה וַיִּקַּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ: וַיָּבֹא אַחֵר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקֶּבֶה וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קֶבֶתָהּ וַתַּעֲצֹר הַמֶּגֶפָה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** (במדבר כ"ה, א' - ח').

המשך

מיד אח"כ בתחילת פרשת פנחס מתגלה לנו מי היה אותו "איש מבני ישראל": "וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל הִמָּכָה אֲשֶׁר הָכָה אֶת הַמִּדְיָנִית זָמְרִי בֶן סְלֹוֹא נְשִׂיא בֵּית אָב לְשֹׁמְעֵי" (במדבר כ"ה, י"ד). כאן כאמור פגשנו קנאות וקנאות זאת מתבצעת ע"י **פנחס הצדיק מזרעו של לוי**! אך העובדה המעניינת יותר כאן הוא את מי דוקר פנחס? את **ראש בית אב לשמעון**! שהפעם היה גם קנאי אך **לתאוותיו הפרטיות** וגרם בכך **חילול השם גדול**.

נמצאנו למדים שישנו קשר ישיר בין מעשה שכם, חטא העגל וקנאותו של פנחס, אין פלא, א"כ, שאין אף לו שמץ של ביקורת על מעשיו של פנחס. אדרבא, הכתוב, חז"ל וכל המפרשים מאריכים לספר בשבחו ובגודל השכר שה' ישלם לצדיק זה. ועתה נקל להבין שאין מתאים יותר למשימת נקמת ה' ממדין יותר מפנחס, שכן הוא הוכיח שכל מעשיו לשם שמים כפי שראינו לעיל. **וממילא מתורצת שאלתנו השניה: נקמתו של מי היא זו של ה' או של ישראל?** אין כאן שאלה כלל, כי כאשר אנשים כמו פנחס בן שבט לוי שמורגלים לקנא לה' ללא נטיות אישיות, ממילא כאשר הוא מוביל את צבא ישראל זה צבא ה' ונקמת ישראל היא נקמת ה'.

יעקב קצב, כולל עולמות שוהם

תנועת עזר מזמינה ילדים בכיתות א'-ג'

מפקד בשעה 18:30 בבית"ס אבני- החושן

תחנות איסוף:

הבית הסגול- 18:15

גן התמנון- 18:10

גינת הספורט שברחוב קשת- 18:10

גן השחם- 18:15

מחכים לראות אתכם!
המדריכים והקומונריות

חניכים והורים יקרים ה' עמכם!

זמני השבת:

22:45- פעולת חב"ב

וביום השבת:

18:15- מפקד חב"ב

18:30- מפקד חב"א

מחכים לכם!
סגל תשפ"ב ועדי הקומונריות

מזל טוב!

לאירית ופרץ צוקר
לאירוסי הבת
איילת עם יובל

לאיתן ותמי כוכב
להולדת הנכדה
בת לאור ולינוי

עליה לבית העלמין

במלאת שנים עשרה שנים להסתלקותו בטרם עת של

בננו **אלון טבח ז"ל**

נתכנס משפחה חברים ומוקירי זכרו

ביום ראשון כ"ה בתמוז תשפ"ב (24.7.2022)

בבית העלמין חדיד בשעה 18:30

המשפחה

במלאת עשור לפטירתו של יקרנו בני שלמון

נתכנס בע"ה משפחה וחברים ומוקירי זכרו,
ביום חמישי כ"ט בתמוז תשפ"ב (28.7.22)
האזכרה תערך בשעה 18:30 בבית העלמין חדיד.
משפחת שלמון.

קהילת שוהם משתתפת

בצערן של **נחום משה אילן** ומשפחתו

עם פטירת אחותו **מיכל ע"ה**

מן השמים תנוחמו

קהילת שוהם משתתפת

בצערן של **אריה צבן** ומשפחתו

עם פטירת אימו **רחל ע"ה**

מן השמים תנוחמו

שיעור לנשים

השיעור יתקיים בעז"ה בשבת
בשעה 17:45 בעזרת נשים בבית הכנסת
המכבים, ע"י הרב סתיו.

סדרת שיעורים בנושא-ספר שופטים

יום ראשון כ"ה תמוז, 24/7/22

20:30-21:15

מלמד: הרב מרדכי עסיס

בבית משפחת ימין, רח' הצור 8.

יסודות מסכת כתובות-

"הפה שאסר הוא הפה שהתיר"

יום רביעי כ"ח תמוז, 27/7/22

21:30-22:15

מלמד: הרב שלמה ליפשיץ,

ישיבת הר-עציון.

סדרת השיעורים לעילוי נשמתה של שיר
מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם.

חידון עפ"י הא' ב' לפרשת מטות

ע. סוגי כלים בפרשה.
כלי.. וכלי..

פ. פרשה מחומש
שמות מסתרת
בפרשתנו.

צ. מחמשת מלכי
מדין.

ק. משם נשלחו
המרגלים לראות את
הארץ.

ר. מהשבטים שהיה
בעל מקנה רב.

ש. התחייבות בפה
שאינה תלויה בתנאי.

ת. השלימו: "____"
אָנְשִׁים חֲטָאִים..

ח. רש"י מפרש:
מהירים. רמז: וְכָבִי
...וְכָבִי...

ט. מכלי הזהב
בפרשה.

י. בן מנשה.

כ. מכונה הקניזי.

ל. איבר מרכזי בגוף.

מ. ה' מצווה את משה
לפני מותו לנקום
נקמת בני"י. במי
הנקמה?

נ. כבש את קנת
ובנותיה וקרא למקום
על שמו.

ס. מלך האמורי.

א. מחמשת מלכי
מדין.

ב. מתכת כסופה.
עמידה בפני חלודה
ומשמשת לרוב
לציפוי.

ג. מכיר בן מנשה
ישב בה.

ד. אחת מהערים
שבנו בני גד.

ה. מהבתים שבנו בני
גד. בית...

ו. ויכעס לפי הכתוב.

ז. הובא לאוהל מועד
לזכרון.